

[Margrete Auken]

en mere ubestemt kreds af personer og interesser. Opdagelse og anmeldelse vil derfor ofte ske lang tid efter begåelsen af lovovertrædelserne: Efterforskningen, der foretages af politiet, vil ske i nært samarbejde med de kommunale myndigheder, der har tilsynet med overholdelse af lovens bestemmelser. Efterforskningsarbejdet vil derfor være tidkrævende, og der kan således nemt hengå et betydeligt tidsrum, inden spørgsmålet om sigtelse og tiltale kan afklares. I mellemtiden kan lovovertrædelserne være blevet forældet, således som reglerne er indrettet i dag.

Miljøloven indeholder i dag ingen regler om forældelse af miljøforbrydelser, og det indebærer, at de almindelige regler i straffelovens §§ 93-94 er gældende. Dette vil i almindelighed betyde, at det strafbare forhold forældes i løbet af 2 år regnet fra det tidspunkt, da lovovertrædelserne er ophørt. For at afbryde denne korte forældelsesfrist kræves en afhøring i retten, hvorved den pågældende sigtes, eller, hvis sagen kan afgøres af politiet med bødeforlæg, da gøres bekendt med dette. Det er altså ikke tilstrækkeligt, at den, der afhøres af politiet med henblik på optagelse af politirapport, betegnes som sigtet eller afhøres med en sigtets rettigheder. Politiet og miljømyndigheder vil derfor arbejde under et betydeligt tidspres, og i betragtning af politiets manglende ressourcer i disse sager i øvrigt er retstilstanden på dette område klart uholdbar. Efter straffeloven forældes visse grove forbrydelser overhovedet ikke, og andre forældes efter henholdsvis 10 og 5 år, alt efter hvilken strafferamme der kan komme på tale. Det forekommer inkonsekvent, at tilstrækkelig snedighed hos lovbyrderen eller tilstrækkelig langtrukken sagsbehandling hos offentlige myndigheder kan betyde, at et forhold er forældet, når det opdages, eller er forældet, når den endelige beslutning om sigtelse og tiltale skal træffes, og dette blot, fordi man i 1973 ved miljølovens vedtagelse henholdt sig til straffelovens regler om forældelse af særlovsovertrædelser.

Hvorfor skal overtrædelser af naturfredningslovgivningen, skovloven og bekæmpelsesmiddeloven forældes efter 5 år, når luftforurening eksempelvis forældes efter 2 år? Hvorfor skal lovovertrædelser, der ofte indebærer helt uoprettelige tab for samfundet og betydelige udgifter til oprydning, rensning m.v. kunne gå upåtalte hen, blot de kan hem-

meligholdes i 2 år, når almindelige berigelsesforbrydelser som f.eks. tyveri, bedrageri og underslæb, hvis virkninger ofte er langt mere begrænsede, og hvor mulighederne for at gardere sig mod dem er langt større, forældes over 5 år?

Dette taler naturligvis ikke for at begrænse forældelsesfristerne i al almindelighed, men for at bringe miljøkriminalitetsreglerne op på niveau i forældelsesmæssig henseende med anden kriminalitet.

Det skal videre bemærkes, at den efterforskningsmæssige side af miljøkriminaliteten samt omstændighederne ved sigtelse og tiltalerejsning bør gøres til genstand for en betydelig større interesse fra de retshåndhavende myndigheder, end det hidtil har været tilfældet. Dette forudsætter imidlertid, at folketinget vedtager regler, der giver efterforskningen den fornødne styrke og ekspertise, ligesom reglerne om frister for indbringelse af politimesterens afgørelser i tiltalspørgsmålene bør tages op til overvejelse med henblik på forlængelse. Bedst ville det dog være, at miljøsager behandles af en særlig efterforskningsinstans.

Idet jeg i øvrigt henviser til forslaget og de dertil knyttede bemærkninger, anbefaler jeg lovforslaget til tingets velvillige behandling.

Birthe Hansen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om by- og landzoner, lov om kommuneplanlægning, lov om miljøbeskyttelse samt bygge-loven. (Indførelse af strafansvar for folkevalgte).

(Lovforslag nr. L 58).

Lovforslaget er nødvendiggjort af en lang række lovovertrædelser gennem de senere år foretaget af folkevalgte medlemmer af kommunalbestyrelser og amtsråd, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Lovforslaget overlades hermed til tingets velvillige behandling.

Ingerlise Koefoed (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forsøg med udsendelse af dagblade som lydavisere til blinde, svagsynede og andre læsehandicappede.

[Ingerlise Koefoed]

(Beslutningsforslag nr. B 17).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om opretholdelse af kapaciteten på lærerseminarierne.

Af Holger K. Nielsen (SF) m.fl.

(Fremsat 26/10 82).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror ikke, nogen undrer sig over, at regeringen må afvise dette forslag. Det bygger bl.a. på Dansk Magisterforenings prognose for det forventede forbrug af folkeskolelærere. Jeg vil gerne oplyse, at Magisterforeningens prognose er fyldt med så megen ønsketænkning, at man desværre ikke kan tage den helt alvorligt.

Når forslagsstillerne i bemærkningerne nævner, at man f.eks. kan bringe antallet af ledige lærere ned ved at afvikle overarbejde, må jeg sige, at det er vi meget opmærksomme på. Det har været inddraget i de forhandlinger om begrænsning af bloktilskuddene, som lige har været ført, og her har jeg lovet, at jeg vil gøre alt, hvad jeg kan, for at begrænse mængden af afskedigelser ved at aftrappe overarbejde, sådan at overarbejde et år eller overtimer et år kan føre til undertimer det næste år. Men jeg kan fortælle, at selv om vi får 100 pct. succes i det spørgsmål, giver det højst godt og vel 1.000 stillinger. På papiret ser det ud, som om det kan give omkring 2.000, men i realiteten regner vi ikke med, at det kan give meget mere end 1.000. Så er det argument væk.

Det næste argument er, at vi måske får en generel arbejdstidsnedsættelse. Ja, det ville være dejligt for os alle sammen, men vi står altså med et underskudsproblem, hvor vi nærmere skal arbejde mere end mindre, og det er i hvert fald ikke den nuværende regeringens illusion, at vi kan fordele os ud af den

nuværende krise. Selv om der blev en lille arbejdstidsforkortelse i slutningen af 1980'erne, ville det jo ikke ændre særlig meget. Vi vil stadig væk med den bevarelse af 25 seminarier, regeringen lægger op til, have rigelig kapacitet og have mange tusinde arbejdsløse lærere.

Forslagsstillerne kommer ind på, at vi kan bruge flere lærere, hvis vi forbedrer standarden i folkeskolen, altså har flere lærere pr. 100 børn. Jeg kan oplyse, at i 1972-73 var der i folkeskolen 15,1 barn pr. lærer. Nu, altså knap 10 år senere, er vi nede på 11,9 børn pr. lærer. Altså en meget kraftig standardforbedring, som yderligere har befæstet Danmark som det land i hele verden, tror jeg, som har ikke bare den bedste, men langt den bedste bemanning i folkeskolen.

Derfor vil man også se, at hele vejen op gennem 1970'erne har alle regeringer uanset partifarve søgt at bremse denne udvikling. Ja, jeg husker sågar, at SF var med i et forlig – jeg tror i 1972 – hvor SF sammen med socialdemokratiet gennemførte nogle ret krasse besparelser på folkeskoleområdet. Det var vist dengang, hvor timelængden gik ned fra 50 til 45 minutter. Jeg husker tydeligt, hvordan daværende folketingsmedlem Jens Maa-gaard var ude i kampen for at forsvare denne besparelse. Han brugte argumenter, der til forveksling ligner dem, jeg kommer med her. Nu ved jeg godt, at forslagsstillerens parti har undergået en vis ændring siden den tid – der nikkes – det har vi andre også bemærket. Jeg vil bare notere, at det er en ændring bort fra det realistiske og en ændring bort fra det, der hidtil har været meget bred enighed om her i tinget.

Sandheden er jo, at når Danmarks Lærerforening mere eller mindre åbenlyst støtter disse bestræbelser for at nedbringe produktionen af lærere, så er det, fordi også Danmarks Lærerforening kan se, at Magisterforeningens prognoser, som forslagsstillerne støtter sig til, er komplet urealistiske. Den jordbundne holdning synes jeg i øvrigt tjener Lærerforeningen til ære.

Forslagsstillerne nævner, at man også kunne bruge lærere på andre undervisningsområder, og de nævner sågar ordet produktudvikling, som jeg selv kunne have brugt og har brugt. Jeg vil ønske, at der bliver så megen produktudvikling som muligt på seminarierne, og jeg vil ønske, at vi får nedbrudt så